

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2009-04-22

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach
w kwietniu 2009 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w kwietniu oceniany mniej pesymistycznie niż w marcu, choć gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Na opinie przedsiębiorców wpływają mniej pesymistyczne niż w marcu oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, a także sytuacji finansowej. W najbliższych trzech miesiącach nie przewiduje się spadku portfela zamówień, przewidywania dotyczące produkcji charakteryzują się niewielkim optymizmem. Prognozy sytuacji finansowej są nadal negatywne, choć lepsze niż przed miesiącem.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** są w kwietniu mniej pesymistyczne niż w marcu, choć gorsze niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Jest to spowodowane poprawą, mimo to nadal negatywnych, ocen bieżącego i przyszłego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** w kwietniu oceniany jest mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Oceny te są gorsze od formułowanych w dwóch poprzednich latach, zbliżone do zgłaszanych w analogicznym miesiącu 2006 roku. Na opinie przedsiębiorców wpływa poprawa nadal negatywnych ocen dotyczących bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

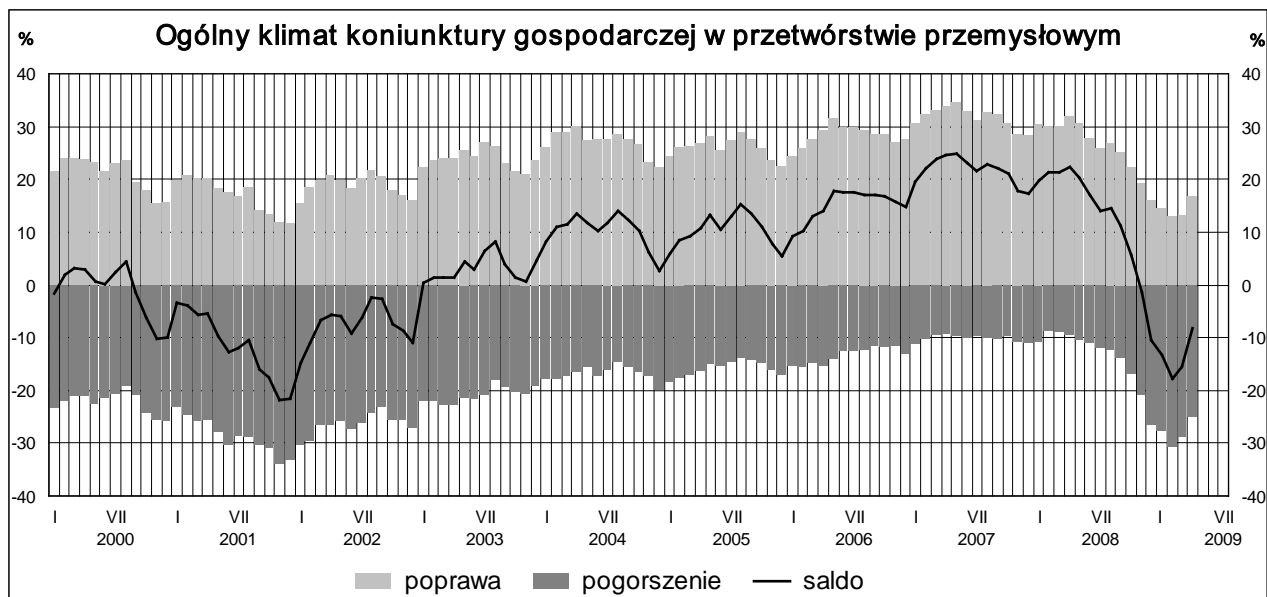
W kwietniu w większości badanych grup przedsiębiorstw **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest lepiej niż w poprzednim miesiącu. Najbardziej optymistyczne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują firmy z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**, choć są one znacznie gorsze od zgłaszanych w kwietniu ubiegłego roku. Najbardziej negatywne opinie, gorsze od zgłaszanych w analogicznym miesiącu przed rokiem, choć lepsze niż w marcu, formułują jednostki z sekcji **transport i gospodarka magazynowa**.

UWAGA: Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W kwietniu **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany negatywnie, choć lepiej niż w marcu (minus 8 wobec minus 16). Poprawę koniunktury sygnalizuje 17% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 25% (przed miesiącem odpowiednio 13% i 29%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Oceny bieżącego portfela zamówień są mniej pesymistyczne od odnotowanych w ubiegłym miesiącu, na co wpływa spowolnienie spadku zarówno krajowego jak i zagranicznego portfela zamówień. Bieżąca produkcja jest ograniczana w mniejszym stopniu niż w marcu. W najbliższych trzech miesiącach nie przewiduje się spadku portfela zamówień. Prognozy produkcji wskazują na możliwość jej niewielkiego wzrostu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Należności od kontrahentów są ściągane terminowo, co powoduje, że nieznacznie zmniejszają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy w tym zakresie są mniej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Planowane jest zmniejszenie zatrudnienia, choć mniej znaczące niż prognozowano w marcu. Przewidywany jest niewielki spadek cen.

W kwietniu przedsiębiorcy prowadzący działalność w większości działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają oceny koniunktury lepsze niż przed miesiącem, choć w wielu przypadkach nadal negatywne. Na najniższym poziomie swoją koniunkturę oceniają producenci: metali (minus 36 – spadek o 4 punkty), odzieży (minus 31 – wzrost o 4 punkty), wyrobów tekstylnych (minus 27 – wzrost o 4 punkty), wyrobów z metali (minus 21 – wzrost o 8 punktów), maszyn i urządzeń (minus 17 – wzrost o 1 punkt), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (minus 16 – wzrost o 10 punktów), pozostałego sprzętu transportowego (minus 15 – wzrost o 2 punkty), urządzeń elektrycznych (minus 15 – wzrost o 4 punkty) oraz zajmujący się naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń (minus 18 – wzrost o 1 punkt). Pozytywne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują głównie producenci: wyrobów farmaceutycznych (plus 29 – utrzymała się wartość wskaźnika z zeszłego miesiąca), papieru i wyrobów z papieru (plus 9 – wzrost o 10 punktów), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 7 – wzrost o 7 punktów).

Producenci **artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych** w kwietniu oceniają koniunkturę korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. Odnotowywany jest wzrost bieżącego portfela zamówień i produkcji. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące wskazują również na możliwość zwiększenia portfela zamówień i produkcji. Stopniowo zmniejsza się stan nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Mimo zgłaszanych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy z mniejszymi trudnościami regulują bieżące zobowiązania finansowe. Na najbliższe miesiące nie przewiduje się pogorszenia sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Planowane redukcje zatrudnienia są mniejsze od przewidywanych w marcu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć.

Producenci **chemikaliów i wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę na niewielkim dodatnim poziomie, lepiej niż w marcu. Spowodowane to jest mniej pesymistycznymi ocenami dotyczącymi bieżącego portfela zamówień i produkcji oraz nieznacznie pozytywnymi odpowiednimi prognozami. Utrzymuje się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Mimo zwiększających się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci mniej pesymistycznie niż przed miesiącem oceniają swoje możliwości terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są nieznacznie optymistyczne, lepsze od przewidywań z marca. Przedsiębiorcy planują ograniczać zatrudnienie w stopniu mniejszym niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca. Ceny chemikaliów i wyrobów chemicznych mogą wzrosnąć.

Producenci **wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych** oceniają koniunkturę lepiej niż przed miesiącem. Znacząco zmniejsza się pesymizm ocen bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie prognozy są korzystne, dużo lepsze od formułowanych w marcu. Nieznacznie zmniejsza się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Mimo opóźnień w ściąganiu należności, powoli zmniejszają się – mimo to wciąż znaczne – trudności w regulowaniu przez przedsiębiorców zobowiązań finansowych. Prognozy w tym zakresie są mniej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy planują mniej znaczące niż w marcu redukcje zatrudnienia. W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszy spadek cen wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Producenci **pojazdów samochodowych, przyczep i naczep** oceniają koniunkturę mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Wpływa na to poprawa negatywnych ocen dotyczących bieżącego i przyszłego portfela zamówień oraz bieżącej produkcji. W najbliższych miesiącach produkcja może wzrosnąć w niewielkim stopniu. Opinie dotyczące terminowego ściągania należności od kontrahentów są mniej optymistyczne niż w marcu. Przedsiębiorcy sygnalizują zmniejszenie się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie przewidywania w tym zakresie są negatywne, ale nieco lepsze od zgłaszanych przed miesiącem. Redukcje zatrudnienia mogą być mniej znaczące od planowanych w marcu. Dyrektorzy przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach zamierzają obniżyć ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, w nieco większym stopniu niż przewidywano w marcu.

W kwietniu dyrektorzy firm produkujących **wyroby tekstylne** oceniają koniunkturę mniej pesymistycznie niż w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest poprawą negatywnych ocen dotyczących bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie niekorzystne prognozy są zbliżone do przewidywań z marca. Nieco zmniejszają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Możliwość terminowego ściągania należności jest oceniana mniej optymistycznie niż w ubiegłym miesiącu. Mimo to zmniejszają się

trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są pesymistyczne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Planowane jest dalsze ograniczanie zatrudnienia, choć nieco mniej znaczące niż przewidywano w marcu. Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy przewidują niewielkie obniżenie cen wyrobów tekstylnych.

Producenci **metali** oceniają koniunkturę pesymistycznie, nieco gorzej niż w marcu. Wpływają na to utrzymujące się pesymistyczne prognozy dotyczące przyszłego portfela zamówień. Również bieżący portfel zamówień oraz bieżąca i przyszła produkcja oceniane są negatywnie, choć lepiej niż przed miesiącem. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Mimo iż zwiększa się optymizm co do możliwości terminowego ściągania należności, przedsiębiorcy odczuwają większe niż przed miesiącem trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie prognozy w tym zakresie są pesymistyczne, gorsze od formułowanych w marcu. Przedsiębiorcy z branży metalowej planują dalsze znaczne redukcje zatrudnienia (największe w całym przetwórstwie przemysłowym), choć przewidywania te są mniej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. W najbliższych miesiącach prognozuje się dalszy znaczny spadek cen metali.

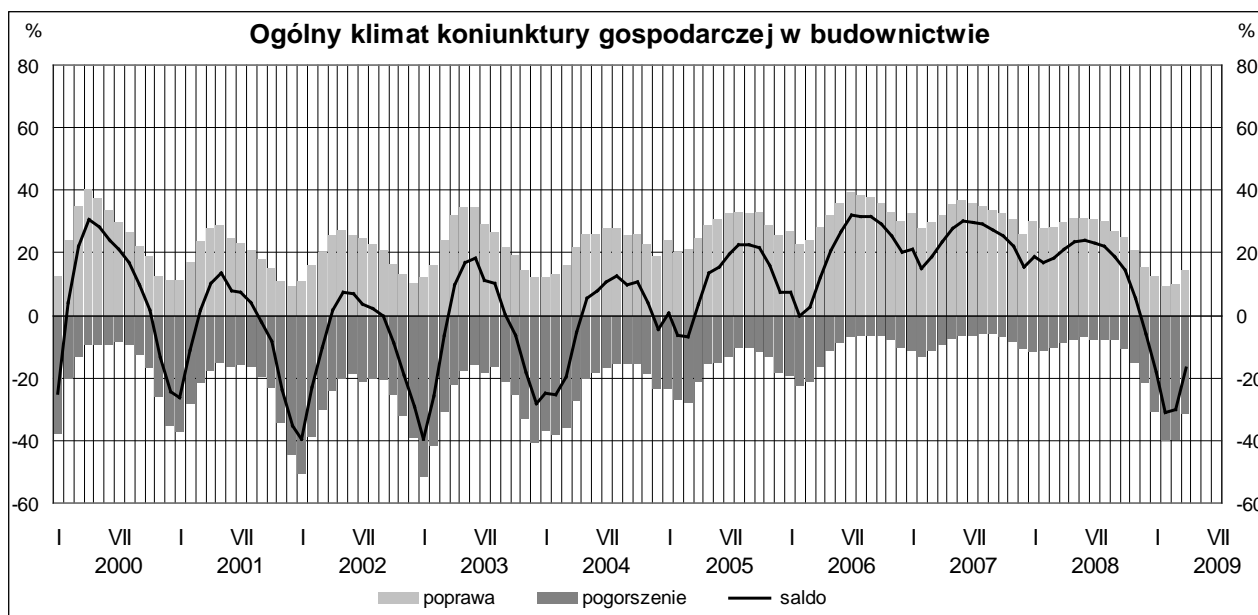
W kwietniu i styczniu br. 6,9% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności** (odsetek ten w II kwartale ub.r. wyniósł 8,6%). W pozostałych firmach najsilniej odczuwanymi barierami są: niedostateczny popyt na rynku krajowym (63% w kwietniu, 60% w styczniu, przed rokiem – 41%), niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej (62% przedsiębiorstw w kwietniu i styczniu br. wobec 27% przed rokiem), niedostateczny popyt na rynku zagranicznym (49% przedsiębiorstw w kwietniu, 48% w styczniu, przed rokiem – 24%) – są to jednocześnie bariery, których znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu. Wzrosło również znaczenie bariery związanej z problemami finansowymi (z 11% do 18% przy 14% w styczniu br.).

Wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszane przez przedsiębiorców w kwietniu wynosi 69% (w I kwartale wynosiło 72%, w analogicznym okresie 2008 r. – 80%). Największe wykorzystanie mocy produkcyjnych występuje u producentów: mebli, papieru i wyrobów z papieru, wyrobów farmaceutycznych, a także w firmach zajmujących się naprawą, konserwacją i instalacją maszyn i urządzeń oraz poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji. Najniższe wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszają producenci metali oraz wyrobów z metali.

2. Budownictwo

W kwietniu **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 17 (w marcu minus 30). Poprawę koniunktury sygnalizuje 14% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 31% (w marcu odpowiednio 10% i 40%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują mniejszy niż przed miesiącem spadek **portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej**. Przewidywania w tym zakresie na najbliższe trzy miesiące są również mniej pesymistyczne od formułowanych w marcu. Spośród badanych przedsiębiorstw 18% (przed rokiem 23%) planuje, że będzie prowadziło prace budowlano-montażowe za granicą. Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się, że w porównaniu z ubiegłym miesiącem spadek **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym** może być mniej znaczący.

Oceny bieżącej i przyszłej **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych są niekorzystne, choć lepsze od zgłaszanych w marcu. Możliwy jest wolniejszy niż przewidywano przed miesiącem spadek **cen** realizacji robót budowlano-montażowych. Planowane zmniejszenie **zatrudnienia** jest mniej znaczące od prognozowanego w marcu.

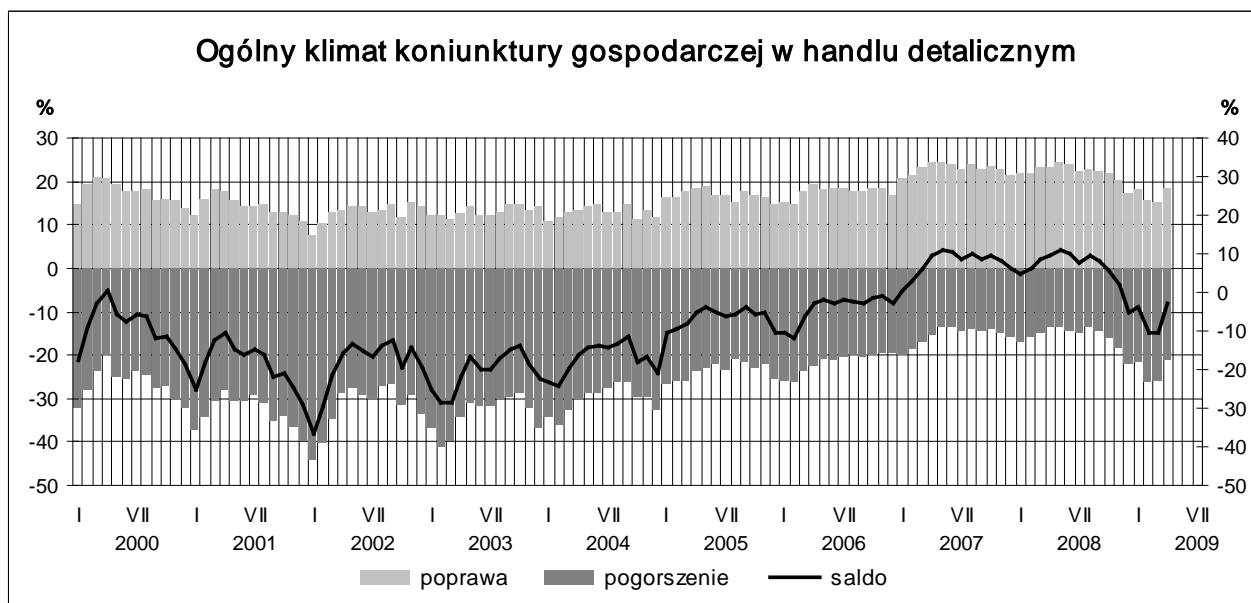
Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 4,5% (3,7% w marcu br. i 5,6% w kwietniu 2008 r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją ze strony innych firm (59% badanych przedsiębiorstw w kwietniu, 55% w marcu br. oraz 47% w kwietniu 2008 r.). W porównaniu z kwietniem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 21% do 51% przy 50% w marcu br.), trudnościami z uzyskaniem kredytów (z 7% do 16% w kwietniu i marcu br.) oraz konkurencją ze strony innych firm, natomiast zmalało – barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 51% do 20% przy 21% w marcu br.), kosztami materiałów (z 36% do 25% w kwietniu i marcu br.) oraz kosztami zatrudnienia (z 58% do 50% przy 49% w marcu br.).

W kwietniu 15% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 75% jako wystarczające, a 10% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do formułowanych w ubiegłym miesiącu. W porównaniu z kwietniem 2008 r. zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności produkcyjne jako zbyt małe na rzecz przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt duże.

W porównaniu z kwietniem ubiegłego roku zmniejsza się **wykorzystanie mocy produkcyjnych** zgłaszane przez przedsiębiorców: w kwietniu br. kształtuje się na poziomie 73% wobec 82% w kwietniu 2008 r. i 70% w ubiegłym miesiącu.

3. Handel detaliczny

W kwietniu wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w handlu kształtuje się na poziomie minus 3 (minus 11 w marcu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 18% badanych przedsiębiorstw (w marcu – 15%), jej pogorszenie 21% (przed miesiącem 26%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W kwietniu sygnalizowany jest znacznie mniejszy niż w marcu spadek bieżącej i przyszłej sprzedaży. Mniej pesymistycznie oceniana jest również sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Nieznacznie zmniejsza się nadmierny stan zapasów towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczona w mniejszym stopniu niż planowano przed miesiącem. Sygnalizowany jest wzrost bieżących i przyszłych cen towarów, zbliżony do notowań z marca. Planowane jest zmniejszenie zatrudnienia, choć wolniejsze niż przewidywały prognozy z ubiegłego miesiąca.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury na najniższym poziomie kształtuje się dla branży żywnościowej – minus 6 (przed miesiącem minus 9). W branży pojazdy samochodowe wskaźnik wynosi minus 5 (w marcu minus 13), w branży włókno, odzież, obuwie – minus 2 (w ubiegłym miesiącu minus 4). Jedynie branża gospodarstwo domowe odnotowuje znaczny wzrost wskaźnika ogólnego klimatu w stosunku do ocen z ubiegłego miesiąca (z minus 7 do plus 7).

W kwietniu badane przedsiębiorstwa **branży żywnościowej** odnotowują znacznie mniejszy spadek bieżącej i przyszłej sprzedaży i w konsekwencji mniejsze trudności finansowe. Utrzymuje się nieznacznie nadmierny stan zapasów towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w mniejszym stopniu niż zapowiadano w ubiegłym miesiącu. Wzrost bieżących i przyszłych cen żywności jest zbliżony do deklarowanego w marcu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują nadal zmniejszać zatrudnienie, choć w stopniu nieco mniejszym od prognozowanego w zeszłym miesiącu.

W kwietniu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** mniej negatywnie niż w ubiegłym miesiącu oceniają bieżącą i przyszłą sprzedaż, a w konsekwencji sytuację

finansową przedsiębiorstw. Zmniejsza się poziom nadmiernych zapasów. Przedsiębiorcy planują w mniejszym stopniu niż w ubiegłym miesiącu ograniczać zamówienia na towary u dostawców. Utrzymuje się odnotowany w marcu wzrost cen. Na najbliższe miesiące przewiduje się ich wolniejszy wzrost. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia nieco mniejsze niż przewidywano przed miesiącem.

W branży **włókno, odzież, obuwie** przedsiębiorcy sygnalizują w kwietniu spadek bieżącej sprzedaży zbliżony do notowanego w ubiegłym miesiącu. Utrzymuje się niekorzystna sytuacja finansowa. Na najbliższe miesiące przewiduje się wzrost sprzedaży i w konsekwencji niewielką poprawę sytuacji finansowej. Utrzymują się nadmierne zapasy towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być dalej ograniczana, ale w stopniu nieco mniejszym niż przewidywano przed miesiącem. W kwietniu przedsiębiorstwa sygnalizują szybszy niż w marcu wzrost bieżących cen towarów. Na najbliższe miesiące przewiduje się wzrost cen zbliżony do prognozowanego w marcu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują niewielki wzrost zatrudnienia.

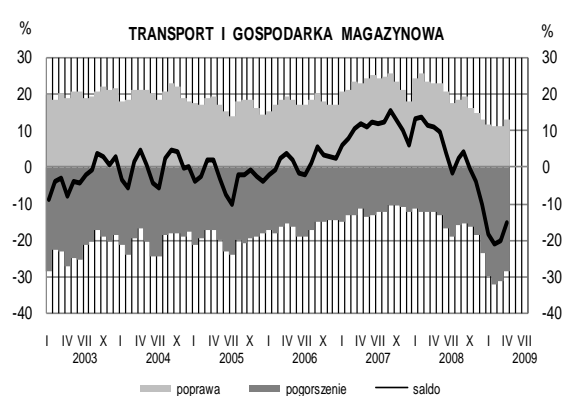
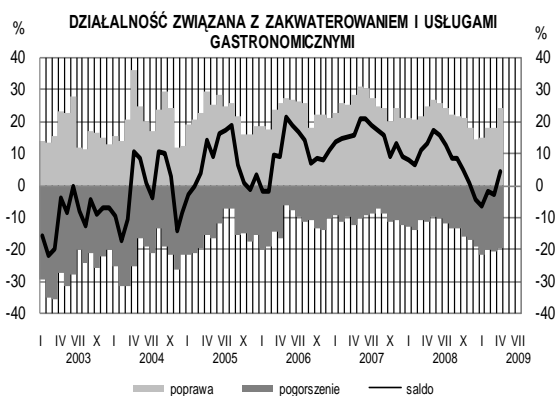
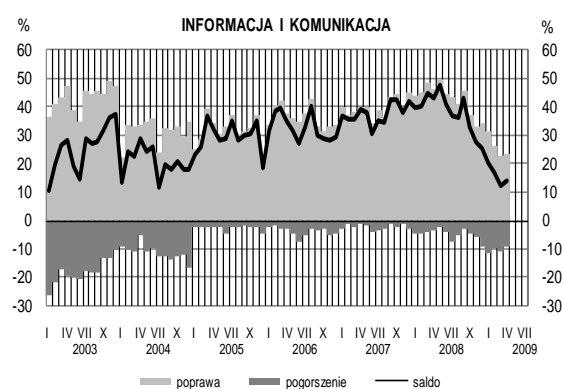
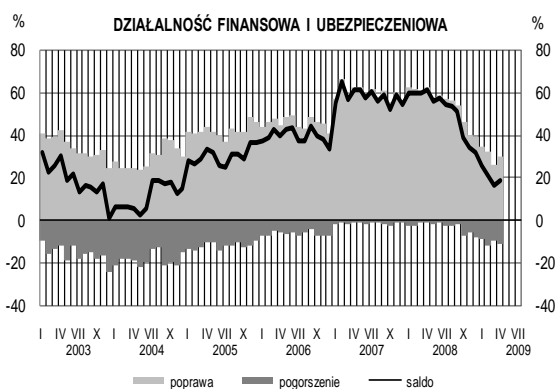
W jednostkach branży **gospodarstwo domowe** odnotowuje się nieco wolniejszy niż sygnalizowano w marcu spadek bieżącej sprzedaży towarów. Przewidywana sprzedaż towarów może być ograniczana w mniejszym stopniu niż prognozowano przed miesiącem. Oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Zmniejszają się nadmierne zapasy towarów, w konsekwencji zamówienia u dostawców mogą być ograniczane w mniejszym stopniu niż przewidywano przed miesiącem. W kwietniu dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują wolniejszy niż w marcu wzrost bieżących cen towarów. W najbliższych miesiącach ceny mogą rosnąć szybciej niż przewidywały prognozy z marca. Planowany jest znaczny wzrost zatrudnienia.

Spośród badanych jednostek 5,3% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,8% przed miesiącem, 5,2% w kwietniu przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę tak jak przed miesiącem sygnalizuje 66%, w kwietniu 2008 r. 69% przedsiębiorstw), kosztami zatrudnienia (59% w kwietniu, 58% w marcu br., 63% przed rokiem) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (51% w kwietniu, 50% w marcu br., 55% w kwietniu 2008 r.). W porównaniu z kwietniem ub.r. najbardziej wzrosło odczuwanie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 36% do 45%), trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami (z 13% do 22%), trudnościami z uzyskaniem kredytów bankowych (z 6% do 12%) oraz wysokością odsetek bankowych (z 12% do 17% w kwietniu i marcu br.).

Najczęściej wybieranymi źródłami finansowania **środków obrotowych** są fundusze własne, które wybiera 64% przedsiębiorstw (przed rokiem 69%). Kredyt bankowy wykorzystuje 33% przedsiębiorstw (28% w kwietniu 2008 r.), kredyt kupiecki 26% (przed rokiem – 24% jednostek).

4. Usługi

W kwietniu oceny ogólnego klimatu koniunktury jednostek z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** są nieco korzystniejsze od sygnalizowanych przed miesiącem (plus 19 wobec plus 17 w marcu). Poprawę koniunktury odnotowuje 30% badanych firm, a jej pogorszenie – 11% (w marcu odpowiednio 27% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek zgłaszają niewielki wzrost popytu i sprzedaży usług. W konsekwencji sytuacja finansowa oceniana jest nieco mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Mimo że w najbliższych miesiącach popyt może rosnać nieco szybciej niż prognozowano w marcu, przewidywania dotyczące sprzedaży i w konsekwencji sytuacji finansowej są nieznacznie mniej optymistyczne od formułowanych w poprzednim miesiącu. Odnotowuje się niewielki wzrost bieżących cen usług. W najbliższych trzech miesiącach prowadzący firmy nie przewidują zmian cen. Dyrektorzy jednostek planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu większym niż prognozowano przed miesiącem. Spośród badanych jednostek 2,4% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (2,7% w marcu br. wobec 7,5% w kwietniu ub. r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (76% w kwietniu i 80% w marcu br., 85% w kwietniu 2008 r.). W ciągu roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 22% na 34%).

W kwietniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się na poziomie plus 14 (w marcu plus 13). Poprawę koniunktury odnotowuje 23% badanych firm, a jej pogorszenie – 9% (w marcu odpowiednio 23% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Oceny zarówno bieżącego jak i przyszłego popytu oraz sprzedaży są optymistyczne, lepsze od formułowanych przed

miesiącem. W konsekwencji oceny obecnej i przyszłej sytuacji finansowej są nieznacznie bardziej pozytywne od zgłaszanych przed miesiącem. Sygnalizowany jest spadek zarówno aktualnych jak i przewidywanych cen, zbliżony do zgłaszanego w marcu. Planowane są niewielkie redukcje zatrudnienia. W kwietniu 7,7% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w marcu odsetek ten wyniósł 6,9%, w kwietniu przed rokiem 5,0%). Największe trudności napotykane przez firmy związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (51% w kwietniu, 47% w marcu br., 56% w kwietniu ub. r.). W porównaniu z kwietniem 2008 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 11% do 27%).

W kwietniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się na poziomie plus 4 (w marcu minus 3). Poprawę koniunktury odnotowuje 24% badanych firm, a jej pogorszenie – 20% (w marcu odpowiednio 18% i 21%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Na takie kształtowanie się wskaźnika koniunktury wpływają lepsze niż przed miesiącem, korzystne prognozy popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej przy mniej pesymistycznych niż sygnalizowano w marcu odpowiednich ocenach bieżących. Zgłaszany jest wzrost zarówno aktualnych jak i przewidywanych cen. Liczba zatrudnionych pracowników może nieznacznie wzrosnąć. Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych barier w prowadzeniu działalności usługowej kształtuje się na poziomie 9,9% (6,0% w marcu br. wobec 4,1% w kwietniu ub. r.). Największe trudności napotykane przez jednostki związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (66% w kwietniu bieżącego i ubiegłego roku, 63% w marcu br.). W porównaniu z kwietniem ubiegłego roku w najbardziej znaczącym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 36% do 51%).

W kwietniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 15 (w marcu minus 20). Poprawę koniunktury odnotowuje 13% badanych firm, a jej pogorszenie – 28% (w marcu odpowiednio 11% i 31%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek sygnalizują mniej znaczący niż w marcu spadek bieżącego i przewidywanego popytu oraz sprzedaży. W konsekwencji mniej pesymistycznie oceniają aktualną i przyszłą sytuację finansową. Przedsiębiorcy planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu mniejszym niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Sygnalizowany jest nieco mniejszy niż w marcu spadek zarówno bieżących jak i przewidywanych cen. W kwietniu 6,3% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w marcu odsetek ten wyniósł 8,5%, w kwietniu przed rokiem 6,2%). Największe trudności napotykane przez firmy związane są z konkurencją firm krajowych (57% w kwietniu i 55% w marcu br., 54% w kwietniu ub. r.), niedostatecznym popytem (52% w kwietniu, 57% w marcu br. wobec 34% w kwietniu ub. r. – jest to bariera, której znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu), kosztami zatrudnienia pracowników (51% w kwietniu, 53% w marcu br. i 63% w kwietniu 2008 r.).